

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Коваленко К. Г., Протовень О. П.

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Стаття присвячена дослідженню й аналізу інтерактивних методів навчання у вищій школі. Велику увагу приділено визначенню, функціям й основним формам інтерактивних методів навчання.

Ключові слова: інтерактив, інтерактивне навчання, метод інтерактивного навчання.

Інтерактивні методи навчання передбачають моделювання реальних ситуацій, використання рольових ігор, ситуаційних завдань, парної та групової роботи на заняттях з іноземної мови у вищому навчальному закладі. Інтерактивні методи навчання, на відміну від традиційних, базуються на активній взаємодії та співпраці учасників навчального процесу (викладач – студент). Інтерактивні методи навчання дозволяють конструктивно мислити, приймати обґрунтовані рішення, розвивати уміння доводити правильність позиції під час дискусії, розвивати навички слухача й доповідача. Інтерактивне навчання має на меті створити комфортну атмосферу на занятті, де кожний учасник пізнавального процесу відчуває успішність та інтелектуальну спроможність. Особливість такого навчання полягає у тому, що учасники навчального процесу є активними слухачами, мотиваторами, співрозмовниками, рівноправними й рівнозначними суб'єктами. На заняттях створюється можливість обговорення різноманітних проблем, доведення, аргументування власного погляду, тобто відбувається взаємодія викладача і студента, яка орієнтує особистість на розвиток її творчих і розумових здібностей та комунікативних навичок. Інтерактивне навчання створює атмосферу співробітництва, взаємодії, взаємопідтримки тощо. Інтерактивне навчання – це вид ділового навчання, де кожний учасник навчального процесу є рівноправним суб'єктом і заперечує домінування одного над іншим. Учасники

інтерактивного навчання є партнерами, де викладач виконує функцію помічника в роботі, консультанта, організатора.

Серед основних видів інтерактивного навчання слід виокремити наступні: метод «мозкової атаки», «круглий стіл», дискусія, ситуаційні вправи (ситуація ілюстрація, ситуація-оцінка, ситуація-вправа, метод аналізу конкретних ситуацій), групова робота, метод проектних ситуацій, метод портфоліо, кейс метод та інші.

Сутність методу «мозкової атаки» полягає у тому що кожний учасник навчального процесу повинен висловити якомога більше ідей за визначений проміжок часу. Як правило, метод «мозкової атаки» застосовують в роботах з невеликими групами (до п'яти учасників).

Кейс-метод є ефективних у викладанні іноземної мови. Сутність методу case-study полягає в самостійній іншомовній діяльності студентів у штучно створеному професійному середовищі, яке дає можливість з'єднати теоретичну підготовку і практичні вміння, необхідні для творчої діяльності в професійній сфері. Студентам пропонується осмислити ситуації професійної діяльності, які передбачають необхідність вирішення проблеми. У процесі вирішення проблеми студенти змушені актуалізувати необхідний для цього комплекс засвоєних знань. Кейс-метод дозволяє враховувати професійну підготовку студентів, інтереси, вироблений стиль мислення і поведінки, що дає можливість широко використовувати його в іншомовній професійній підготовці. Кейс-метод вимагає підготовленості студентів, наявності у них навичок самостійної роботи. Непідготовленість студентів, нерозвиненість їх мотивації може привести до поверхневого обговорення кейса, тому кейс-метод на заняттях з іноземної мови рекомендується застосовувати на старших курсах, так як необхідний певний запас знань за фахом і достатній рівень володіння іноземною мовою. Так, кейс-метод є ефективним й водночас складним метод інтерактивного навчання. Кейс-метод варто застосовувати у поєднанні з іншими формами інтерактивного навчання: мозкова атака, дискусія, гра, метод ситуацій та експерименту.

Кейс - метод підвищує рівень знання іноземної мови в цілому, розвиває творче мислення, навички проведення презентації, вміння вести дискусію, аргументувати відповіді, що сприяє розвитку мови без опори на готовий текст, удосконалює навички професійного читання іноземною мовою, вчить працювати в команді і виробляти колективне рішення. Варто зазначити, що метод case-study надає студентам відмінну можливість творчо застосувати пройдений мовний матеріал оперуючи професійними знаннями і дозволяє студентам адаптуватися до реальних і потенційно можливих ситуацій.

Залучення студентів до інтерактивної діяльності, а також підвищення мотивації вивчення іноземної мови може бути досягнуто завдяки використанню ігрових технологій у навчанні. Ігрова технологія забезпечує єдність емоційного та раціонального у навчанні. Ігри відповідають природним бажанням учасника, є унікальним засобом навчання без примусу, підвищують інтерес до учбових занять. Гра передбачає неформальне спілкування, що дозволяє учасникам розкрити свої особисті якості, підвищити самооцінку учасника навчального процесу. Гра допомагає подолати мовний бар'єр. Головною перевагою гри є парна й колективна форма роботи для студентів.

Метод проектів – це комплексний навчальний метод, який дозволяє індивідуалізувати навчальний процес, дає можливість студентові проявляти самостійність у плануванні, організації та контролі своєї діяльності. Метод проектів є одним із активних методів проведення занять, який передбачає індивідуальну, парну чи групову діяльність. У викладанні іноземної мови це нова методика, яка дозволяє студентам проявити самостійність у виборі джерел інформації, способі її викладу і презентації. Метод проектів орієнтований на індивідуальну чи парну роботу студентів (до трьох осіб). Метод проектів вимагає від студента знання лексичного й граматичного матеріалу у рамках теми.

Використання інтерактивних методів навчання формує та розвиває пошуково-дослідницькі, комунікативні, інформаційні компетенції, креативність, стимулює інтелектуальну активність, розвиває комунікативні

вміння при вивченні іноземної мови, навички роботи в групі, формує соціальну мобільність.

Таким чином, використання інтерактивних форм та методів в реалізації особистісно-орієнтованого підходу у викладанні іноземної мови дозволяє значно збільшити час мовної практики на заняттях для кожного студента, досягти належного засвоєння матеріалу усіма учасниками групи. Використання інтерактивних методів навчання сприяє співробітництву, співпраці, активності, креативності між учасниками навчального процесу.

Список літератури

1. Покушалова Л. В. Метод case-study как современная технология профессионально-ориентированного обучения студентов / Л. В. Покушалова // Молодой учёный. – 2011. – № 5. – Т. 2. – С. 155–157.
2. Олійник І. П. Використання методу проєктів на уроках англійської мови як один із шляхів формування комунікативної компетентності учня / І. П. Олійник. – Котовськ. – 2012. – 21 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 122 с.